

gerst óvirki hjá teimum. Tá er tað umráðandi, at man fyrst og fremst finnur fram til, um talan er um virus ella bakteriu, og síðan at sjúklingurin fær røttu viðgerð, áðrenn avgerðin at geva penisillin verður tikin.

– Í Norðanlondum ber tað bert til at fáa penisillin gjøgn-um útflýggjan av resept frá læknanum. Hetta merkir, at tað ikki ber til at fara inn á eitt apotek og keypa penisillin sum handkeyp, men at tað krevst, at hvør einstaklingur skal hava eina ávísing frá læknanum til hetta. Eisini er tað serliga umráðandi, at sjúklingurin fylgir vegleiðingini frá læknanum og tekur heilivágin soleiðis, sum vegleiðingin sigur, greiðir Lars Fodgaard Møller frá.

Man skal bert útskriva slíkan heilivág, tá tað er neyðugt, og tað er umráðandi, at kannar

verða gjørdar soleiðis, at rætti heilivágur verður útskrivaður til ávísar sjúkur/bakteriur, so at bakterian ikki gerst mótstøðufør móti øllum penisillini, sigur hann.

Fyrstu ferð penisillin var nýtt sum heilivágur var í 1942, tað var ein kvinna, ið kallaðist Anne Miller, sum fekk fyrstu væleydnaðu viðgerðina við penisillini. Penisillin var upprunaliga funnið av einum manni, ið bar navnið Alexander Flemming. Hann vann Nobelheiðursløn fyri sítt avrik og sigst, at hann í sínari takkartalu ávaraði móti yvirnýtsluni av penisillininum í framtíðini, tí bakterian kundi gerast mótstøðufør.

Eitt spark aftur í 1930

Imun til onnur sløg av antibakteriellum heilivági, so er sølan av penisillini størri enn sølan av øðrum heilivági í sama bólk. Sjálvandi er hetta knýtt at hvørjari bakteriu ein stríðist við og av tí sama verður ymiskur heilivágur útflýggjaður. Men hóast hetta, so vísir tað seg, at sølan av penisillini er munandi størri enn sølan av øllum øðrum antibakteriellum heilivágum, og er hetta galdandi fyri øll norðanlond.

Verður hugt eftir seinastu árunum, so ber hóast alt til at staðfesta, at í flestu førum er sølan lækkað støðugt síðan 2005 og fram til 2016.

Serliga sæst minking í søluni, tá hugt verður eftir Føroyum, Norra og Svøríki samanbórið við onnur norðanlond har sølan heldur er vaksandi. Hetta sæst serliga, tá er talan um Ísland og Grønland.

Hyggja vit eftir søluni av ymiskum sløgum av penisillini í øllum Norðanlondum ber til at síggja, at serliga í Føroyum er sølan lækkað síðan 2005. Tað sæst tó ein vøkstur í 2015, har tað var selt meira enn áðrenn, men annars hevur sølan verið lækkandi og lækkaði aftur munandi í 2016.

Orsøkin til at sølan í Grønlandi og Íslandi ikki er lækkandi kann verða ógvuliga ymisk. Serliga í Grønlandi sæst stór hækkan í søluni. Ein mógulig orsøk fyri hesum kann verða, at trupulleikin við kynssjúkum, er vaksandi í Grønlandi, og krevst pensillin heilivágur at viðgera ta bakteriuna. Hetta staðfestir Sine Berntsen og starvsfelagar hennara í útgávuni "International Journal of Circumpolar Health".

Vandin við vøksstri av sølu meinast at hava beinleiðis samband við menningina av mótstøðuførum bakterium. Eitt nú í Kina, sum er eitt av londunum sum framleiðir Penisillin, er nýtslan og inntøkan av penisillini

Figure 3.7.6 Sales of penicillins (ATC-group J01C), DDD/1 000 inhabitants/day, 2005-2016

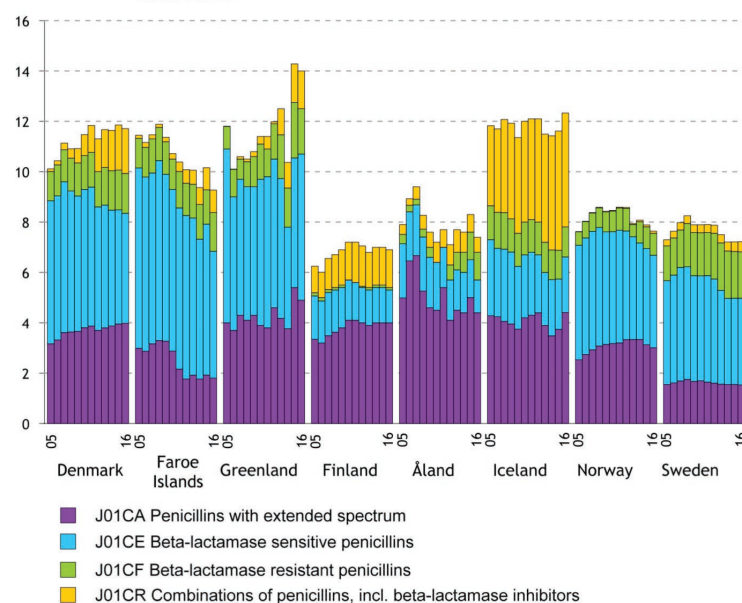
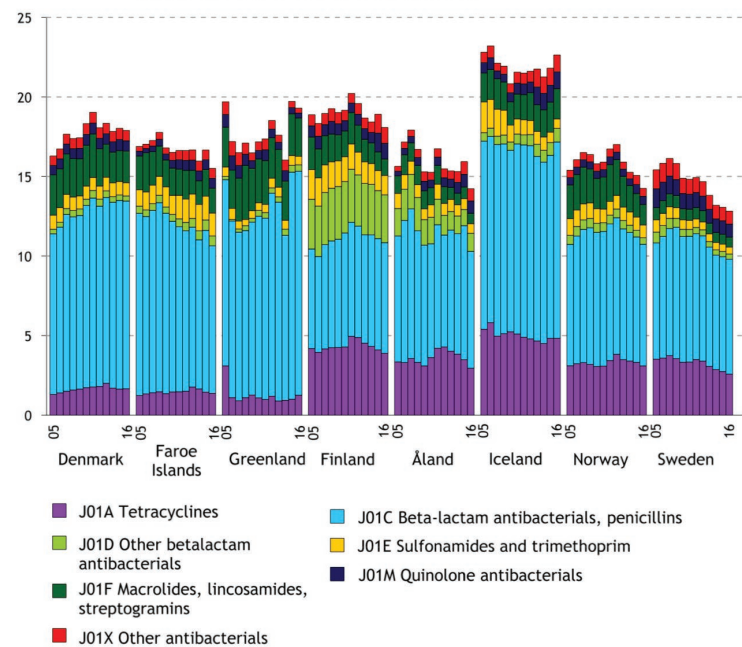

Figure 3.7.5 Sales of antibacterials for systemic use (ATC-group J01), DDD/1 000 inhabitants/day, 2005-2016

skakandi høg. Av tí sama er tað ikki skelkandi, at tað er júst har ein tann mest mótstøðuføra bakterian er funnin. Bakterian kallaðst MRC-1 og er immun fyri øllum sløgum av heilivági.

Enntá Colistin heiliváginum, sum er heilivágur brúktur móti sterkum bakterium, sum eitt nú E.Coli, ið er ein tarm bakteria.

Bakteriur sum MRC-1 kunna »smitta« vanligar bakteriur, sum vit kenna til í dag. Hesar vanligu bakteriurnar kunna t.d. verða forkøllsi. Timothy Walsh, ein

professari á universitetinum í Cardiff, Wales, greiðir soleiðis frá støðuni, tá MRC-1 verður global eru vit komin til post-antibakterielle tíðina. Vandin er tann, at fleiri fara at doyggja av ígerðarsjúkum enn tað eru fólk sum doyggja av krabbameini. Sostatt staðfestir Timothy Walsh, at tá fólk gerast mótstøðufør mótvegis penisillini ber til at samanbera støðuna við eitt spark aftur í 1930ini, áðrenn penisillini var uppfunnið.